

Veritat o demagògia

Li manllevo --més ben dit, li afusello-- el text a un company de feina que es va jubilar fa relativament poc temps. Abans de marxar però, va fer una carta de comiat amb substància i farcida de veritats. Directa. Sense concessions, però plena d'aquella subjectivitat irrefutable. *"Sé que per uns quants/es de vosaltres que em professeu una sentida antipatia, la meua marxa us ha de suposar, si més no, una notícia agradable. Us comprenc, perquè per mi també és una alegria perdre-us de vista. (Així, sense embuts.) (...)* Aquest és un fragment del primer paràgraf. Què us sembla? Totalment inapel·lable fins i tot per als enemics.

Però, tot i aquest principi apoteòsic, el veritable fons de les seves paraules s'anava edificant a mesura que aprofundies en aquell text tan mesurat i es desgranaven, compassadament i un rere l'altre, exemples, vivències i arguments d'alt calibre intel·lectual i filosòfic. Un dels més lluits, aquest que transcriu a continuació. *"Als jefes, si no hi ha més remei, els heu de creure ?us hi pot anar la feina?, però no necessàriament us els heu de creure ?sovint us hi jugueu el criteri?. No fa gaires mesos, un tal Pere Mauràs, expert en economia del coneixement, deia a la contraportada de "La Vanguardia": Les empreses no estimulen el talent, prefereixen mediocres. És allò llatí de la potestas i l'auctoritas. Poques vegades van lligades les dues coses, i penseu que és més habitual l'exercici nu ?el rei va nu, recordeu el conte?? del poder que no pas l'exercici humà de l'autoritat; però, esclar!, com molt bé sabien els pensadors llatins, per exercir la potestas amb auctoritas abans de manar s'ha de ser savi. I no confongueu mai saviesa amb populisme i demagògia.* Senzillament brillant.

L'àmbit a partir del qual teixia les paraules enterimentades el meu company era, d'entrada, estrictament laboral. Però, tant ell, com jo, com molt probablement vosaltres, sabem que la seva reflexió ?la que fa un instant us evocava-? s'estén a qualsevol àmbit de les relacions humanes. A petita escala, a la família; entre cònjuges o pares i fills. I a gran escala, a la societat, quan els líders polítics, com grans focs d'artifici, volen bastir grans i efectistes mítings, massa sovint buits de contingut i de veritat. I és que, com ens adverteix el meu company, no són discursos carregats de raó, són carn de canó demagògica.

Vull quedar-me amb aquesta reflexió aparentment simplíssima. Sustentada en la visió crítica davant del que hom sent, llegeix o sent proclamar a la classe política. En aquest destriar el gra de la palla de les arengues i els plantejaments quotidians dels que volen dirigir, comandar, manar... utilitzeu el verb que vulgueu, suposadament d'acord amb un full de ruta ideològic.

Però, esclar, davant del panorama actual, amb una crisi econòmica ferotge i la manca de líders polítics amb prou independència per alterar el ritme dels esdeveniments, és urgent posar cap per avall la impostura, els interessos ocults i la barbàrie alimentada pels que volen exercir l'autoritat (*auctoritas*) sense cap moral i amb l'única potestat de governs lligats, en primer terme, al poder econòmic i, subsidiàriament, a la corrupció, al classisme i a la tirania més secular.

Ras i curt, cal que expulsem del panorama polític els abonats a la meritocràcia. Aquells que viuen dels rèdits d'un objectiu caduc assolit ja fa dècades. Com aquelles estrelles del pop d'una sola cançó potable ?ni tan sols d'un disc sencer destacable! També volem fora del sistema els que volen quedar bé amb tothom. Que no saben que prendre decisions consisteix a resoldre, no sempre sense pelar-se algun genoll, els conflictes d'interessos. Ser just és incompatible amb ser pusil·lànim. I més, quan el veredict n'enalteix uns i en descarta d'altres. Cal eradicar també els trepes que són com el suro; que els intenten enfonsar amb tones d'immoralitat i il·legalitat, però que tornen a reflotar fins a la superfície.

I, sobretot, cal excloure del sistema els que discriminen *de facto*. Els que no són capaços de veure virtuts en l'adversari (per a ells enemic acèrrim) i el menyspreen insuflant(-se) el virus més

mortífer que assesta la intel·ligència humana: la ignorància. Un virus que, lamentablement, s'expandeix disfressat de mentida pura i dura.